**Valiokunnan lausunto TyVL 1/2019 vp– K 11/2019 vp**

# Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

**Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2018**

**Perustuslakivaliokunnalle**

## JOHDANTO

### *Vireilletulo*

Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2018 (K 11/2019 vp): Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan mahdollisen lausunnon antamista varten perustuslakivaliokunnalle. Määräaika: 30.9.2019.

### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:
- apulaisoikeusasiamies Pasi Pölönen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

## VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on käsitellyt oikeusasiamiehen kertomusta työvoiman ja työttömyysturvan laillisuusvalvontaa koskevin osin.

Mainitussa asiaryhmässä oikeusasiamiehelle tuli vuoden 2018 aikana vireille 272 kantelua ja niitä ratkaistiin 273. Suurin osa kanteluista koski TE-toimistojen menettelyä. Useimmiten kohteena olivat asian käsittelyn kesto, erityisesti viiveet työvoimapoliittisten lausuntojen antamisessa sekä asiakaspalvelun osalta muun muassa neuvonta ja tiedusteluihin vastaaminen. Tehdyistä ratkaisuista 162 koski työttömyysetuutta, joista noin puolet tehtiin nopeutetussa menettelyssä. Kaikkiaan annetuista ratkaisuista 25 % (69 kpl:ta) johti apulaisoikeusasiamiehen toimenpiteisiin.

TE-toimistojen tulee antaa työvoimapoliittinen lausunto ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin 30 päivän kuluessa siitä, kun hakija on toimittanut lausunnon antamiseksi tarpeellisen selvityksen tai kun määräaika selvityksen antamiseen on päättynyt. Kertomusvuonna apulaisoikeusasiamies antoi lähes 30 ratkaisua asioissa, joissa määräaika oli ylitetty.

Apulaisoikeusasiamiehen suorittamalla tarkastuskäynnillä ilmeni, että tarkastetulla toimistolla oli ns. haastatteluvelkaa eli haastattelua odottavia asiakkaita, joiden kohdalla työllistymissuunnitelman tekemisestä ja työttömyyden alkamisesta oli kulunut jo yli kolme kuukautta. Valiokunta

pitää tärkeänä, että työttömällä työnhakijalla on asuinpaikastaan riippumatta mahdollisuus saada osaavaa ja oikea-aikaista palvelua ja päästä työllistymistä edistävään palveluun.

Valiokunta kiinnittää perustuslakivaliokunnan huomiota siihen, että työhallinnon alalla kantelut ovat johtaneet muita hallinnon aloja selkeästi korkeampaan toimenpideprosenttiin. Valiokunta huomauttaa, että työhallinnon viranomaisten toiminnalla on suora vaikutus muun muassa työttömän henkilön perusturvan maksatukseen. Valiokunta katsoo, että työvoimaviranomaisen hyvä hallintotapa ja asiakaspalvelun laatu tulee turvata yhdenvertaisesti koko maassa.

## VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta esittää,

*että perustuslakivaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.*

Helsingissä 18.9.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anna Kontula vas
varapuheenjohtaja Katja Taimela sd
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Antti Kurvinen kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Niina Malm sd
jäsen Jukka Mäkynen ps
jäsen Anders Norrback r
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Ruut Sjöblom kok
jäsen Riikka Slunga-Poutsalo ps
jäsen Sofia Virta vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen